

МЕКТЕП ПАРЛАМЕНТІ ТУРАЛЫ ЕРЕЖЕ

«ЫБЫРАЙ АЛТЫНСАРИН АТЫНДАҒЫ №1 ЖАЛПЫ ОРТА БЛПМ БЕРУ МЕКТЕП» КММ

1. Мақсаттар мен міндеттер

1.1. Мақсаты: жастарды демократиялық қоғамдағы өмірге дайындау, белсенді азаматтық ұстанымға тәрбиелеу.

1.2. Тапсырмалар:

1.2.1. Қолайлы психологиялық микроклиматты құру:

- мектеп жұмысын жоспарлау кезінде оқушылардың пікірін ескеру;
- проблемалық жағдайларды шешу;
- дербестік пен сыйып пен мектеп өміріне қатыстырылған сезімін дамыту..

1.2.2 Өз бетінше шешім кабылдау дағдыларын қалыптастыру:

- көшбасшылық қасиеттерді тәрбиелеу;
- басқару тәжірибесін алу;
- мектеп оқушыларының әлеуметтендіру;

1.2.3 Мұғалімдердің назарын мектеп оқушыларының ұжымдық пікіріне аудару:

- оқушылардың өз мүмкіндіктеріне сүйене отырып, сыйып пен мектеп өмірінің көптеген мәселелерін тиімдірек шешу;

- мектеп мәселелерін шешуде оқушылардың белсенділігін белсендейту.

2. Жалпы ережелер

2.1. Мектеп Парламенті оқушылардың өзін-өзі басқаруын жүзеге асыру және олардың бастамаларын

дамыту мақсатында ұйымдастырылады.

2.2. Мектеп Парламенті педагогикалық кеңеспен, мектеп әкімшілігімен және ата-аналар қауымдастырымен өзара әрекеттеседі.

2.3. Мектеп парламентінің қызметіне басшылықты 8-11 сыйып оқушылары арасынан сайланатын

Президент, премьер-министр және министрлік басшылары жүзеге асырады.

2.4. Мектеп парламентінің төрағасы (президент), Премьер-министр, министрліктердің басшылары дауыс

беру құқығымен Басқарушы кеңестің құрамына кіреді.

2.5. Кез-келген оқушының (5-тен 11-сыйыпқа дейін) осы Ережеге сәйкес мектеп Парламентіне сайлану

мүмкіндігі бар.

3. Мектеп парламенті жұмысының мазмұны

Мектеп парламенті:

- мектептің жылдық жұмыс жоспарын жасауға қатысады;
- мектептің оқушылардың өзін-өзі басқару органдарының (Парламент Кеңесі, Министрліктер, сыйып активтері) қызметін үйлестіреді, олардың жұмысын жоспарлауда көмектеседі;
- сыйып ұжымдарының өзара әрекеттің ұйымдастырады;
- мектеп қызметін жетілдіру бойынша ұсыныстар енгізеді;
- тұрлі іс-шараларға мектеп оқушыларының бастамашыл топтарын құрады;
- оқушылардың шығармашылық мүмкіндіктерін ашуға көмектеседі;
- жалпы мектепшілік ұжымдық шығармашылық істер мен іс-шараларды өткізуі үйымдастырады;
- мектеп өмірінің өзекті мәселелері бойынша оқушылардың қоғамдық пікірін зерттеуді үйымдастырады

4. Қызметтің негізгі принциптері

4.1. Тәуелсіздік принципі:

Мектеп парламентінің қызметіне қатысты барлық мәселелерді оның мүшелері ғана шешеді.

4.2. Тендер және ынтымақтастық принципі:

Мектеп парламенті басқа ұйымдармен тен дәрежеде барлық сайланбалы органдарда өз мүшелерінің мүдделерін коргайды, оларда тікелей өкілдік етеді.

4.3. Жауапкершілік принципі:

Парламент депутаттары мен олардың сайлаушылары өзара жауапты.

4.4. Жариялыштық принципі:

Мектеп парламентінің барлық шешімдері оқушылардың назарына жеткізіледі.

4.5. Ұжымдық принципі:

Мектеп парламентінің кез келген шешімі әртүрлі пікірлерді ескере отырып, ұжымдық талқылаудан кейін қабылданады.

4.6. Билікті болу принципі:

Студенттік өзін-өзі басқарудың барлық органдары арасында өкілеттіктерді нақты болу.

4.7. Есеп беру принципі:

Әрбір министрлік пен басшылар атқарылған жұмыстар мен оның нәтижелері туралы Премьер-Министрге немесе Президентке есеп береді. Президент өз кезегінде ол туралы мұғалімге, ұйымдастырушуға және VR жөніндегі директордың орынбасарына есеп береді.

4.8. Бағыныштылық принципі.

Парламент мүшелері басқа мүшелерге эмоционалды бейтараптылықты сақтауы және барлығына ұстамдылық пен біркелкі қарастырылуы керек.

5. Мектеп парламентінің құқықтары

Мектеп парламенті қатысуға құқылы:

- Степногорск қаласындағы жастар ұйымдарының іс-шараларында
- шағын педагогикалық кеңестер өткізуде;
- мектеп оқушыларымен әртүрлі іс-шараларды ұйымдастыруға қатысты басқару шешімдерін өзірлеуде;

5.1 Мектеп парламенті мынадай ұсыныстар енгізуге құқылы:

- мектепті басқару органдарының құрылымын жетілдіру;
- Мектеп парламенті өткізетін іс-шараларды қажетті қаржылық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз ету;
- мектеп оқушыларын ынталандыру.

6. Мектеп парламентіне сайлау

6.1. Мектеп парламентінің құрамына 5-11 сыныптардағы аудиториялық командалардан әр түрлі депутаттар (әр министрлікте) кіруі мүмкін.

6.1.2. Мектеп парламентінің құрамына 5-11 сыныптардағы әрбір фракцияға бір өкіл кіреді

6.2. Мектеп парламентінің мүшелері сынып жиналыстарында (15 қыркүекке кешіктірмей) **1 оқу жылы** мерзіміне сайланады.

6.2.2. Сынып ұжымдары, егер ол сайлаушылардың сенімін ақтамаған болса, өз депутатын өкілеттік мерзімі аяқталғанға дейін кері қайтарып алуға және жаңа депутатты сайлауға құқылы.

6.3. Ішкі парламенттік сайлау жыл сайын – **1 оқу жылы** мерзімінде ұйымдастырылады:

- 1 кезең – Мектеп парламентіне сайлау;
- 2 кезең – 5-11 сынып оқушылары арасынан Министрліктердің құру, хатшыны сайлау;
- 3-кезең – премьер-министр мен министрлерді тағайындауды президент тағайындауды.

7. Мектеп парламентінің құрылымы және оның жұмыс тәртібі

7.1. Парламентке мектеп оқушыларының бастамаларын дамытуға және қолдауға бағытталған өзара іс-қимылды қамтамасыз ететін отырыстар өткізетін Парламент Кеңесі кіреді.

7.2. Парламент құрамы белсенді мектеп оқушыларынан 5-сыныптан бастап 1 жыл мерзімге әр сыныпта ашық дауыс беру арқылы жасақталады. Ең көп дауыс жинаған женімпаздар. Олар

автоматты түрде Мектеп парламентінің депутаты болады.

7.3. Жиналыстар қажеттілігіне қарай, бірақ айна кемінде бір рет өткізіледі. Президент болмаған кездегі отырыстарды премьер-министр жүргізуге міндettі.

7.4. Мектеп парламенті отырыстарының жұмысын Парламент Кенесінің бірінші отырысында сайланған Президент пен онын Премьер-Министрі және министрліктердің басшылары басқарады.

7.5. Жиналыстарда студенттік ұжымның және жалпы мектептің өмірінің маңызды мәселелері талқыланады, нормативтік құжаттар, мектеп өмірінің зандаулықтары, окушылардың жобалары, мектептегі оқу-тәрбие процесінің басқа қатысушыларына (мұғалімдер мен ата-аналарға) өтініштер. , сондай-ақ мемлекеттік және қоғамдық ұйымдардың өкілдеріне қабылданады.

7.6. Парламент Кенесі Парламент депутаттарымен байланыс жасайды, министрліктер мен уақытша комитеттердің жұмысына басшылық жасайды, отырыстардың күн тәртібін дайындаиды, жалпы отырыстарды өткізу күні мен орнын хабарлайды.

7.7. Мектеп парламентінің бірінші отырысында келесі комиссиялар құрылады:

ҚҰҚЫҚ ЖӘНЕ ТӘРТІП ФРАКЦИЯСЫ

АҚПАРАТ ФРАКЦИЯСЫ (мектептің баспасөз қызметі)

СПОРТ ЖӘНЕ САЛАУТТЫ ӨМІР САЛТЫ ФРАКЦИЯСЫ

ПСИХОЛОГИЯ ФРАКЦИЯСЫ

ҚАМҚОРЛЫҚ ЖӘНЕ БАҚЫТ ФРАКЦИЯСЫ (еріктілік)

МӘДЕНИЕТ ЖӘНЕ ӨНЕР ФРАКЦИЯСЫ (музыкалық, көркем шығармашылық)

ДЕБАТ ҚОЗГАЛЫСЫНЫҢ ФРАКЦИЯСЫ

ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ЕҢБЕК ФРАКЦИЯСЫ

7.8. Кейбір жобаларды дайындау үшін парламенттің депутаты болып табылмайтын, бірақ осы жобаға мүдделі студенттерді қоса алғанда, уақытша кеңестер құрылуы мүмкін.

8. Мектеп парламентінің жұмысын ұйымдастыру

8.1. Мектеп парламенті өз отырыстарын айна кемінде бір рет өткізеді

8.2. Мектеп парламентінің шешімдері барлық окушылар үшін міндettі болып табылады. Мектеп парламентінің мүшесі, егер бұл ұсынысқа мектеп парламентінің кенес мүшелерінің үштен бірі немесе олар ұсынатын сыйып ұжымының үштен екінші колдау көрсетсе, кез келген мәселені талқылау бойынша ұсынысты отырыстың күн тәртібіне енгізе алады.

8.3. Парламент мүшелері барлық отырыстарға 5-7 сыйынтар мен бір қатардан қатысуға міндettі 8-11 сыйынтардың параллелінен өкіл, жүйелі түрде өткізіп алған жағдайда, оның өкілдіктерді президент немесе премьер-Министр тоқтата алады.

8.4. Мектеп Парламентіне президент; премьер-министр; хатшы; министрлер кіреді, әр министрлікке жауапты; мектеп парламентінің мүшелері.

8.5. Мектеп Парламентіне іске асырумен айналысады окушылар тобының басшылары кіреді жалпы мектеп жобалары.

8.6. Мектеп Парламентіне кенесші дауыс беру құқығы бар екі кенесші кіреді:

орынбасары

9. Құжаттама

9.1. Мектеп парламенті оқу жылына арналған жұмыс жоспарын жасайды, ол мектеп жұмыс жоспарының құрамдас бөлігі болып табылады.

9.2. Мектеп парламенті өз отырыстарының хаттамаларын жүргізеді.

9.3. Хаттамалар оқу-тәрбие жұмысы кабинетінде сақталады, оқу жылының сонында Мектеп Парламентінің мұрагатына тапсырылады.

9.4. Іс қағаздарын жүргізу Парламент хатшысының құзырында.

10. Қамтамасыз етудің ұзактығы.

10.1. Бұл ереже мерзімсіз болып табылады.

**ПОЛОЖЕНИЕ О ШКОЛЬНОМ ПАРЛАМЕНТЕ
КГУ «ОБЩЕОБРАЗОВАТЕЛЬНАЯ ШКОЛА № 1 ИМЕНИ ЫБЫРАЯ АЛТЫНСАРИНА»**

1. Цели и задачи

1.1. Цель: подготовка молодежи к жизни в демократическом обществе, воспитание активной гражданской позиции.

1.2. Задачи:

1.2.1. Создание благоприятного психологического микроклимата:

- учет мнения учащихся при планировании работы школы;
- решение проблемных ситуаций;
- развитие самостоятельности и чувства сопричастности к жизни класса и школы.

1.2.2. Формирование навыков самостоятельного принятия ответственных решений:

- воспитание лидерских качеств;
- приобретение опыта управленческой деятельности; - социализация школьников.

1.2.3. Привлечение внимания педагогов к коллективному мнению школьников: - решение многих вопросов жизни класса и школы более эффективно, опираясь на возможности самих учащихся;

- активизация деятельности учащихся по решению школьных проблем.

2.Общие положения

2.1. Школьный парламент организуется в целях осуществления самоуправления школьников и развития их инициативы.

2.2. Школьный парламент взаимодействует с педагогическим советом, администрацией школы и родительской общественностью.

2.3. Руководство деятельностью Школьного парламента осуществляют Президент, премьер-министр и руководители министерств, избираемые из числа учащихся 8-11 классов.

2.4. Председатель Школьного парламента (президент), премьер-министр, руководители министерств входят в состав Управляющего Совета с правом голоса.

2.5. Любой ученик (с 5-го по 11-ый класс) имеет возможность быть избранным в Школьный парламент, согласно данному Положению.

3. Содержание работы Школьного парламента

Школьный парламент:

- принимает участие в разработке годового плана работы школы;
- координирует деятельность органов ученического самоуправления школы (Совет парламента, Министерства, активы классов), оказывает помощь в планировании их работы;
- организует взаимодействия классных коллективов;
- вносит предложения по совершенствованию деятельности школы; - создает инициативные группы школьников для проведения различных мероприятий;
- содействует выявлению творческого потенциала обучающихся - организует проведение общешкольных коллективных творческих дел и мероприятий;
- организует изучение общественного мнения обучающихся по актуальным проблемам школьной жизни.

- 4.Основные принципы деятельности

4.1. Принцип самостоятельности:

все вопросы, связанные с деятельностью Школьного парламента, решаются только его членами.

4.2.Принцип равноправия и сотрудничества:

Школьный парламент на равных правах с другими организациями отстаивает интересы своих членов во всех выборных органах, имеет прямое представительство в них.

4.3. Принцип ответственности:

члены парламента и их избиратели несут взаимную ответственность.

4.4. Принцип гласности:

все решения Школьного парламент доводятся до сведения учащихся.

4.5. Принцип коллективности: любое решение Школьного парламента принимается после коллективного обсуждения с учетом самых разнообразных мнений.

4.6. Принцип распределения полномочий:

Четкое распределение полномочий между всеми органами ученического самоуправления.

4.7. Принцип отчетности:

Каждое министерство и руководители отчитываются о проделанной работе и ее результатах премьер-министру либо президенту Президент, в свою очередь отчитывается о ней педагогу организатору и заместителю директора по ВР.

4.8. Принцип субординации.

Члены парламента обязаны соблюдать эмоциональную нейтральность к остальным членам и относится ко всем сдержанно и ровно.

5. Права Школьного парламента

Школьный парламент имеет право принимать участие:

- в мероприятиях молодежных организаций г. Степногорск
- в проведении малых педагогических советов;
- в разработке управленческих решений, касающихся вопросов организации различных мероприятий со школьниками;

5.1 Школьный парламент имеет право вносить предложения:

- по совершенствованию структуры органов управления школы; — по обеспечению мероприятий, проводимых Школьным парламентом, необходимыми финансовыми и материально-техническими ресурсами; — по поощрению учащихся школы.

6. Выборы в Школьный парламент

6.1 В состав Школьного парламента могут входить разное количество депутатов (в каждое министерство) от классных коллективов 5-11 классов.

6.2 В состав школьного парламента входят один представитель в каждую фракцию от 5-11 классов

6.3 Члены Школьного парламента избираются на классных собраниях (не позднее 15 сентября) сроком на 1 учебный год.

6.4 Коллективы классов имеют право отзывать своего депутата до истечения срока полномочий, если он не оправдал доверия избирателей и выбрать нового депутата.

6.5 Ежегодно организуются внутри школьные выборы - сроком на 1 учебный год:

1 этап – выборы в Школьный парламент;

2 этап – формирование Министерств из числа учащихся 5-11 классов, выборы секретаря;

3 этап – назначение премьер-министра и министров назначает президент.

7. Структура Школьного парламента и порядок его работы

7.1 Парламент включает в себя Совет Парламента, который проводит заседания, обеспечивая взаимодействие, направленное на развитие и поддержку инициатив школьников.

7.2. Состав парламента формируется из активных школьников методом открытого голосования в каждом классе сроком на 1 год, начиная с 5-го класса. Победителями считаются набравшие наибольшее количество голосов. Они автоматически становятся депутатами Школьного парламента.

7.3. Заседания проводятся по мере необходимости, но не реже одного раза в месяц. Заседания при отсутствии президента обязан проводить премьер-министр. Руководят работой заседаний Школьного парламента Президент и его премьер министр и руководители министерств, избираемые на первом заседании Совета парламента.

7.4 На заседаниях обсуждаются важнейшие вопросы жизни ученического коллектива и школы в целом, принимаются нормативные документы, законы школьной жизни, ученические проекты, обращения к другим участникам образовательного процесса в школе (учителям и родителям), а также к представителям государственных и общественных организаций.

7.5. Совет парламента осуществляет связь с депутатами парламента, руководит работой Министерств и временных комитетов, готовит повестку дня заседаний, объявляет о сроках и месте проведения общих заседаний.

7.6. На первом заседании Школьного парламента создаются следующие Министерства:

ФРАКЦИЯ ПРАВА И ПОРЯДКА

ФРАКЦИЯ ПЕЧАТИ И ИНФОРМАЦИИ

ФРАКЦИЯ СПОРТА И ЗОЖ

ФРАКЦИЯ ПСИХОЛОГИИ

ФРАКЦИЯ ЭКОЛОГИИ И ТРУДА

ФРАКЦИЯ КУЛЬТУРЫ И ИСКУССТВА

ФРАКЦИЯ ДЕБАТНОГО ДВИЖЕНИЯ

ФРАКЦИЯ ЗАБОТЫ И СЧАСТЬЯ (ВОЛОНТЕРСВО)

7.7. Для подготовки некоторых проектов могут быть созданы временные советы, включающие в свой состав как депутатов, так и учащихся, не являющихся членами парламента, но заинтересованных в данном проекте.

8. Организация работы Школьного парламента

8.1 Школьный парламент проводит свои заседания не реже одного раза в месяц

8.2. Решения Школьного парламента обязательны для выполнения всех учащихся.

Член Школьного парламента может вносить в повестку дня заседания предложение по обсуждению любого вопроса, если это предложение поддержит треть членов Школьного парламента совета или две трети представляемого им классного коллектива.

8.3. Члены парламента обязаны посещать все заседания от параллели 5-7 классов и один представитель от параллели 8-11 классов, в случае систематических пропусков, его полномочия могут быть прекращены президентом либо премьер-министром.

8.4. В Школьный парламент входят президент; премьер-министр; секретарь; министры, отвечающие за каждое министерство; члены школьного парламента.

8.5. В Школьный парламент входят руководители групп учащихся, занятых в реализации общешкольных проектов.

8.6. В Школьный парламент входят два советника с правом совещательного голоса: заместитель директора по ВР, педагог-организатор.

9. Документация

9.1. Школьный парламент разрабатывает план работы на учебный год, который является составной частью плана работы школы.

9.2. Школьный парламент ведет протоколы своих заседаний.

9.3. Протоколы хранятся в кабинете воспитательной работы, по окончании учебного года сдаются в архив Школьного парламента.

9.4. Ответственность за ведение документации возлагается на секретаря парламента.

10. Срок действия положения.

10.1. Срок действия данного положения неограничен.